

Foundations of Halacha 20.3 – Treating the Name with Holiness

1. Gemara Shabbat 10a

Rav Adda bar Ahava said: A person may recite his prayer inside a bathhouse. They brought a conflicting source:

One who enters a bathhouse - In an area where people stand clothed, Kriat Shema and Tefilah are permitted, and needless to say, greeting "Shalom"; and one may don Tefillin, and, needless to say, he does not have to remove them. The area where people stand either naked or clothed, - Greeting "Shalom" is allowed there, but Kriat Shema and prayer are not allowed there. One does not have to remove his Tefillin, but one should not don them there in the first place. The area in which people stand naked - Greeting "Shalom" is not allowed there, and, needless to say, Kriat Shema and prayer are prohibited there. One must remove his Tefillin, and, needless to say, he may not don them there.

When Rav Adda bar Ahava stated his ruling, it was in reference to a bathhouse in which no one was present. But Rabbi Yose bar Chanina said, "The bathhouse of which [the Sages] spoke is even if no one is in it; the lavatory of which [the Sages] spoke is even if no excrement is in it"? Rather, when Rav Adda bar Ahava stated his ruling, it was in reference to a new bathhouse.

תלמוד בבלי מסכת שבת דף י עמוד א

אמר רב אדא בר אהבה: מתפלל אדם תפלתו בבית המרחץ. מיתבי: הנכנס לבית המרחץ, מקום שבני אדם עומדין לבושין - יש שם מקרא ותפלה, ואין צריך לומר שאילת שלום, ומניח תפילין ואין צריך לומר שאינו חולץ. מקום שבני אדם עומדים ערומים ולבושין - יש שם שאילת שלום, ואין שם מקרא ותפלה, ואינו חולץ תפילין, ואינו מניח לכתחלה. מקום שבני אדם עומדין ערומים - אין שם שאילת שלום, ואין צריך לומר מקרא ותפלה, וחולץ תפילין ואין צריך לומר שאינו מניחן! - כי קאמר רב אדא בר אהבה - במרחץ שאין בו אדם. - והא אמר רבי יוסי בר חנינא: מרחץ שאמרו - אף על פי שאין בו אדם, בית הכסא שאמרו - אף על פי שאין בו צואה! - אלא: כי קאמר רב אדא - בחדתי.

2. Shulchan Aruch OC Hilchot Kriat Shema 84:1

In a new bathhouse, where people have not yet bathed, it is permitted to recite [Kriat Shema]. As for a bathhouse which has been used: In the outer room, where all those standing there are dressed, it is permitted; in the middle room where some stand dressed and some naked, greeting "Shalom" is permitted, (T) but not Kriat Shema or Tefilah, Rema and it is permitted to think words of Torah there; in the inner room, where [most] everybody stands naked, it is even forbidden to greet "Shalom". (It is forbidden to respond Amen in a bathhouse.)

שולחן ערוך אורח חיים הלכות קריאת שמע סימן פד סעיף א

מרחץ חדש (א) <א> שלא רחצו בו, (ב) מותר לקרות בו; * א [א] <ב> ובישן, בבית החיצון שכל העומדין שם לבושים, מותר; ובאמצעי, שקצת העומדין שם לבושים (ג) וקצת ערומים, יש שם שאילת שלום (ד) אבל לא ק"ש ותפלה. הגה: ומותר (ה) להרהר שם בד"ת (ר"ן פ"ק דשבת ופרק כל הצלמים); * ובפנימי, שכולם עומדים שם ערומים, (ו) <ג> אפילו ב שאילת שלום [ב] אסור. (ואסור (ז) לענות אמן בבית המרחץ (ר"ן פרק כירה).

3. Mishna Berurah

(T) but not Kriat Shema or Tefilah - likewise, it is forbidden to recite any blessings or words of Torah there. It is implied by the words of the Taz that once it is after the event and one made a blessing there he should not repeat the blessing. Likewise, regarding Kriat Shema, he need not read it again. This even [applies] if there was a naked person present then in the middle room, provided he was not standing opposite him when he read it or if he turned his face and body away from him, for if this was not the case, he would have to read it again for the reason that he read it opposite private parts. Regarding an immersion room, the Taz concludes that its ruling entirely corresponds with that of the middle room of a bathhouse, and one should not make any blessing there. Only the blessing over immersion may be made there; since it is essential, it is comparable to [a case where it is] after the event. All this is dependent on the

משנה ברורה סימן פד

(ד) אבל לא וכו' - וכן כל הברכות וד"ת אסור שם [ז]. ומשמע מדברי הט"ז דבדיעבד אם בירך שם אינו חוזר ומברך וכן בק"ש אין חוזר וקורא אף אם היה נמצא שם אז אדם ערום בבית האמצעי אך באופן שלא עמד נגדו בעת הקריאה או כגון שהחזיר פניו וגופו ממנו דאל"ה חוזר וקורא מטעם שקרא נגד ערוה [פמ"ג] ולענין בית הטבילה מטיק הט"ז דכל דינו כבית אמצעי של מרחץ ואין לברך שם שום ברכה רק ברכת הטבילה שהיא הכרחית שם כדיעבד היא חשובה וכל זה אם המברך איננו ערום וגם שלא יעמוד נגד ערומים בעת

<p>person who makes the blessing not being naked. He must also avoid standing opposite naked people when he recites the blessing; in that case, it would be prohibited because of [exposure to] private parts. Alternatively, he may turn his face and body away from them. All this applies as well to a woman when she makes the blessing in the immersion room. The <i>Pri Megadim</i> writes that it is preferable for her to make the blessing [when she is] in the water.</p>	<p>הברכה דאז אסור מטעם ערוה אם לא שהחזיר פניו וגופו מהן וה"ה בכל זה באשה המברכת בבית הטבילה ובפמ"ג כתב דיותר טוב שתברך במים ...</p>
<p>4. <u><i>Shulchan Aruch OC Hilchot Kriat Shema 85:2</i></u></p> <p>Even to think words of Torah is prohibited in a lavatory, a bathhouse or a filthy place, i.e. a place where there is excrement or urine. <i>Rema</i> <i>In a bathhouse, it is even forbidden to study the laws relevant to a bathhouse.</i> It is permitted to talk secular matters there in the Holy Language. Likewise, the descriptive terms [for Hashem], such as <i>Rachum</i> {Merciful}, (י) <i>Ne'eman</i> {Faithful}, etc., are permitted to be said there. However, it is forbidden to mention those Names which may not be erased. [However,] if one has the opportunity to restrain someone from doing something prohibited, he may restrain him even by using the Holy Language and by [saying] holy matters. <i>Rema</i> <i>In circumstances where it is permitted to think words of Torah, it is also permitted to render a Halachic ruling, provided one does not give the reasoning for the matter.</i></p>	<p><u>שולחן ערוך אורח חיים הלכות קריאת שמע סימן פה סעיף ב</u></p> <p>(ד) <א> א אפי' להרהר (ה) בד"ת, (ו) [א] אסור (ז) בבית הכסא (ח) ובבית המרחץ ובמקום הטנופת, והוא המקום שיש בו צואה ומי רגלים. הגה: ואפי' הלכות המרחץ אסור ללמוד במרחץ (ר"ן פ' כירה וב"י בשם א"ח). דברים של חול, מותר לאמרם שם (ט) ב בלשון הקודש. וכן הכנויים, כגון רחום, (י) נאמן וכיוצא בהם, (יא) מותר לאמרם שם; אבל השמות (יב) ג שאינם נמחקין, אסור להזכירם שם. * ואם נזדמן לו שם (יג) ד להפריש מדבר האסור, מפריש, ואפילו בלשון הקודש (יד) ה ובענייני קודש. הגה: (טו) ובמקום שמותר להרהר בד"ת, מותר (טז) לפסוק דין ובלבד שלא יאמר טעמו של דבר (ר"ן פ"ק דשבת ובפרק כל הצלמים).</p>
<p>5. <u><i>Mishna Berurah</i></u></p> <p>(י) <i>Ne'eman</i> - The <i>Ra'avad</i> forbids saying <i>Rachum</i> in there. The <i>Bach</i> writes that one should be stringent [about this] and the <i>Pri Chadash</i> rules likewise. However, it is permitted according to all [to say it] in a foreign language [here] since it is not reserved exclusively for the Holy One, Blessed be He. This is not so in the case of other words of Torah, and certainly for the Names that cannot be erased; those may not be said there even in a foreign language. For example, <i>Gat</i> in German or <i>Boga</i> in Russian, or the such. Even though it may be erased, there is disrespect involved if one mentions it in a filthy place, just as in the case of "Shalom"; it is also permitted to be erased; nevertheless, since Hashem is called by it, even though it is not reserved exclusively for Him, it may not be mentioned [in these places] when one has the matter of peace in mind.</p>	<p><u>משנה ברורה סימן פה</u></p> <p>(י) נאמן - הראב"ד אסור ברחום וכתב הב"ח ויש להחמיר וכ"פ הפר"ח מיהו בלע"ז לכו"ע שרי הואיל וזה אינו מיוחד דוקא להקב"ה משא"כ [יא] שאר ד"ת וכ"ש השמות שאינם נמחקין [יב] אסור לאמור שם אפילו בלשון לע"ז כגון גא"ט בלשון אשכנז או בוגא בלשון פולין ורוסיא וכה"ג שאף ששם זה אין בו קדושה באותיות כתיבתו ומותר למוחקו מ"מ יש בו משום בזיון בהזכרתו במקום טינופת [יג] כמו בהזכרת השלום שמותר ג"כ למוחקו ואעפ"כ כיון שהקב"ה נקרא בו אע"פ שאינו מיוחד לו אסור להזכירו כשמתכוין על ענין השלום.</p>